

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಸೋಮವಾರ, ದಿನಾಂಕ ೨೭ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೮೪, ಫಾಲ್ಗುಣ ಶಕ ೧೯೦೫

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು) ಒೀತವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

LEGISLATIVE BUSINESS

The Karnataka Co-Operative Societies

(Amendment) Bill, 1984]

(Consideration and Passing continued)

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ (ಕೆರೆಗೋಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ವಿನೂ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಠೇವಣಿ ಇದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಷೇರು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಾಕು ಹಕ್ಕನಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗ ಬೇಕು, ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ದುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ವಂನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದುರ್ದೈವ ಕಳೆದ ೪೭ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನೆ ಅಥವಾ ವೈಫಲ್ಯತೆ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವಾದ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಒಂದು ಹುಲ್ಲು ಗಾವಲು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ ವಿನೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಅದರ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಬಿಗಿಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇದ್ದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ,

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪೂರಕವಾದ, ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ, ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಈ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ತನ್ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಆಪಾದಿತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು. ಹತ್ತಾರು ಜನ, ನೂರಾರು ಜನರು ಗಣವಂಚಿತರನ್ನು ಅರಿತವರು, ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳಂಥ ಜನರನ್ನು ಅರಿಸಿ ಅಂತವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ಎನ್ನು ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೧ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ "co-operative year" means the year ending with the thirtieth day of June or".... ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷವಾಗಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಈ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷ ಎಂಬುದು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜೂನ್-೩೦ಕ್ಕೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷ ಎಂದು ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್ ಎಂದು ಬೇರೆಬೇರೆ ತಿಂಗಳುಗಳು ಇರಬಾರದು. ಅಡಕೆ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಕ್ಕರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಅಡಕೆ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದವರು ನಮಗೆ ಸ್ವಾಕ್ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಕ್ ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಕ್ ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಏನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨ಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಬುಕ್-ಲೆಟರ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಇಗನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಏನೂ ಹೊರಗಿನವರಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಗಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಬೈಲಾ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ೨-೩ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿಧಾನವಾಯಿತು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೩(ಎ) ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಷೇರ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ನಾವು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಷೇರ್ ಹಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಷೇರ್‌ಹಣ ಪಾಪಸ್ ಕೊಡಿ

ಎಂದು ಕೇಳುವವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪೇರ್ ಹಣಕ್ಕೆ ವಜಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹತ್ತಾರಿವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಮೊದಲು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ ಸಾವಿರ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದೇರೀತಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ, ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ (2)ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'The Committee of a co-operative society shall consist of not less than nine members'

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 101 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಸಹ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಇವರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ವಾದದಂಥ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ, ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಯಕಲ್ಪವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೈಬಿಡಿ. ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆಕೂಡ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಇವಕ್ಕೂ ಮೊದಲೂ ಸಹ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸರದಾರ.—ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರು ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬರಲು ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ವಾನ್, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಡಿ. ಎಲ್. ಆರ್. ಸಿ.ಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು? ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೂ ಸಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—೩ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಸಹ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಇಂತಹ ಮೂರು ಕೀಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪಡೆದಂಥ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತರಿಸಿ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಡಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದೆ. ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಕೀಸುಗಳು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಆಗ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಲಾಯಕತೆ. ಈಗ ೧೩ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೂಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಹೋದ ಜನರ ಗತಿ ಏನು ? ಅವರ ಗತಿ ಅಭೋಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಒ. ರಾಮದೇವ್.—ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವುಗಳು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲಾ ತಾವುಗಳು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರುವ ನೀವು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೆಕ್ಕುಸದ ಹಣ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಣೆಗೊಳಿಸಿ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಾಮಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೇಳಲು ಭಿಕ್ಷುಮಾತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿಧಾನಗಲೂ ಸಹ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂತಹವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೩ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಸಂತ ಇದಂತೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ೫೦೦ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಲು ತಾವು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದವರನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠಾ ವಂತರಾದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಸಲವೇ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸೀನಿಯಾರ್‌-ಕಮಿಟಿ-ಮೆಂಬರಿ ಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—೭೬೦೦ ಮಂದಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ರೋಸ್ಟರ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಆಗಿದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರುಗಳನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಇನ್ನೂ Supersession of committee ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಇದರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕ ೩ ವರ್ಷದ ಮಿತಿ

ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ; ಅದರ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಿ ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೇ ? ಇಿ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇದು ಉಳಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ರಿಪರ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಿ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನನ್ನು ಪುನರ್-ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತು ರಚಿಸುವಂತಹ ಸಮಿತಿಗೆ ಇಿ ವರ್ಷಗಳ ಸಮಯ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರೇತರರ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಶೇಕಡಾ ರಶೀದಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಆದಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರೇತರರಿಗಿಂತ ಹೋವ್-ಲೆಸ್ ಆಗಿ ಮಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ why this officer should not be penalised ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ I said, nothing doing. I have already ordered for election and why this officer should not be penalised for his inefficiency because he could not improve for the last five years ಎಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇಂದಿಂ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇಲ್ಲವೇ ೫೦೦ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಹತ್ತು ಜನರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ದರಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೇ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಛಾಂಸ್ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಇದರೂ ಇಿ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಇಿ ವರ್ಷ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ? ಇದನ್ನು ಕಾವು ಪಾತ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇದು ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮುಂದು ಮರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾವು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೬೩ರಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್, ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಡಿಟ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ, Auditing is most important, enquiry is most important and also inspection is most important. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಿಟ್. ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೯ರಲ್ಲಿ offences and penalties ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಖೀನಲ್-ಫೈನ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುವವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ, ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಇದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹದರಬೇಕು. ಅದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಖೀನಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನ್ನು ರೀಟ್ರೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಗೋರೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನನಗೆ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಗಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದೆ. ದಿವಂಗತ ಶಂಕರ ಆಳ್ವರವರು ಸರ್ಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕುಲಗಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಉತ್ತಮವು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕುಲಗಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ದೆಂಪು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥರವರು ಸಿಬಿಡಿಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಹೊಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಆಗ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರನ್ನು ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ, ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದವನೇ, ಈಗಲೂ ಸಹ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಸರ್ಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸವೈವರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿಮಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನನಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸತಿ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ದಯೆ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತನಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

/ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅನಂದರಾವ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ) —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂತಹ ಟೀಕೆಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಕಾರಣ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮಾತು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ಸದಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿರು ವಂತಹ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಗುಜರಾತ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇದೆ. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ವಾದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲಂಗಳಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅನೇಕ ಮೆಮೋರಾಂಡಮ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಚರ್ಚಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು

ಕೊಂಡತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ ನಂಬರ್ (೪)ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಈಸ್ ಸುಪ್ರೀಂ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಅನೇಕಸಲ ಬೈಲಾಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೈಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ನಂಬರ್ (೫)ರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ, ಜಾಮೀನು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜಾಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಜಾಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಸಾಲ ತೀರುವ ತನಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಜಾಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹವುಗಳಿಗೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿನೇಷನ್ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವರನ್ನು ನಾವಿನೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ನಾವಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಾವಿನೇಷನ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೯ (ಡಿ) ಅದರಲ್ಲಿ Disqualification for being a President, Vice-President, Managing Director or Secretary ಎಂದು ಇದೆ. ಕೇವಲ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರೇ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ದಿಂದ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ಅವಧಿಗೆ ಮೀರಿ ಯಾರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು.

೧೦-೦೦ ಎ.ಎಂ.

ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಆಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಟರ್ಮ್‌ಗಳವರೆಗೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಆದ ನಾಲ್ಕು ಟರ್ಮ್‌ಗಳ ತನಕ ಅವರುಗಳು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಬಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸೋಸೈಟಿ ಸೂಪರಿಸೈಷನ್ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೂಡ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೋಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೫ ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅವಧಿ ೩ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಟರ್ಮ್ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಹಲವಾರು ಕಲಂಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೀಸಲ್ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ Amendment of Section 39 (A) Before making an order under sub-section (1) it shall not be necessary for the State Government to give any co-operative Society or persons likely to be affected by such order an opportunity of making representation or being heard ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.—(ಹಲಿಯಾಳ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಟಿಮ್ಪ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳೆಂದು ಎನಿಸಲಾಯಿತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರು. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಇದರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೯ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾನ್‌ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಫುಲ್ಪ್ರಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕ್ಲಾಜ್ ೧೦೯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜ್ (೪) ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

“A member of the Committee of a Co-operative society who uses or allows the use of properties or funds of any co-operative society otherwise than in accordance with the provisions of this Act, the rules or the bye-laws of the Society, shall be punishable with fine which may extend to five thousand rupees”.

ಈಗ ಮೂವೆಬಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇಮ್ಯೂವೆಬಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂವೆಬಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಎಂದು ಸೋಸೈಟಿಯ ಒಂದು ಕಾರು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ನಾನ್‌ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಬಟ್ಟರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮತ್ತೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨ ರಲ್ಲಿ ತಾವು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಟಿಕ್ಯೂರ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬೈಲಾ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಗುಜುರಾತ್ ಬರಿಸ್ಸಾ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ

ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಾದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೊಸೈಟಿಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೈಲಾವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ವಾನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೨ (ಬಿ) ರಲ್ಲಿ ಎನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ The provisions of Section ೨೨ (b) are only applicable to co-operative societies. ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೪ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಕವರಿ ಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ (೨೩) ರಲ್ಲಿ ಶೇರ್ ಹಣವನ್ನು ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾವಿರ ಸಾವಿತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇಸಮ ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆದರೆ ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಶೇರು ಹಣವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ರೈತ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆತ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಆತ ಇನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಶೇರು ಹಣಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು Amendment of section ೨೦ A (IA) ರಲ್ಲಿ “Before making an order under subsection (i) it shall not be necessary for the State Government to give any co-operative society or persons likely to be affected by such order an opportunity of making representation or being heard” ಎಂದು ಇರುವುದು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫ್ ಹಿಯರಿಂಗ್ ಇದು ಇರಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಲೀ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಗಲೀ, minimum opportunity should be given.....ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸೈಪಲ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಎರಡುಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎ. ಕೊಪ್ಪದ್.—ನನ್ನಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾನು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣ ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಸಹ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎ. ಕೊಪ್ಪದ್.—ನಾವುಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಡಿ. ಸಿ. ಯವರು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರಿಂದ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ನಾವುಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ೨೪ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ನಾವುಕರಣ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಾವುಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಹಿಂಜರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದರೂ ಕೂಡ ಬಹುಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಅಮೋಘವಾದ ಅನುಭವವಿವೆ. ಇದೆ, ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಅನುಭವವಿವೆ. ಈ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಈ ವಿಷಯದ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜನರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈಗ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.—ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೂಲ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ೧೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅಡಳಿತ ಏನಿದೆ ಇದು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಷೇರುಧನ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಏನು ಇದೆ, ಗೌಡರ ಹಣವನ್ನು ರೂಪ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಷೇರು ಹಣವನ್ನು ಆಡೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಷೇರುಧನವನ್ನು ಆಡೆಸ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗವನು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಷೇರು ಹಣವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಷೇರು ಹಣವನ್ನು ಆಡೆಸ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರದು ಬಹಳ ಚಿಂತನೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಡದು. ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೂಡ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅಂಥ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೪-೫ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಯಾವಾಗ ಹೋಗಿ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಘರ್ಷಣೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಆಮೇಲೆ “ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೯ (ಇ)” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವೇಶ್ಯೆ ಆರು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷ ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಮೂರು ವರ್ಷ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆರು ವರ್ಷ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಆನಂದರಾವ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಯಾರು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರು ಮತ್ತೆ ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಆನೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಪ್ಪವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಅವರಾಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದ ಹೆಡೆ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಸಹಕಾರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ತಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷ. ಇವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨ ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅದು ಒಂದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಈಗ ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರೀ ಅಂದೋಲನವನ್ನು ಅಪೂರ್ಣಗ್ರಾಹಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಒಂದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಅವೇಲೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಫಿರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವೇ ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವಾಗ ಹಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೂದಿ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಚೆಲೋ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು, ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ತಾವು ಸಹಕಾರಿ ಅಂದೋಲನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ಶೇಕೆ ಹಣದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೇರು ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಶೇರುಗಳ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಶೂರಿಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶೂರಿಟಿಕೊಟ್ಟವರ ಶೇರು ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಲದ ಹಣಕ್ಕೆ ಶೇರು ಹಣವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಹೊರತು ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಕೊಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶೇರಿನ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸುಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ರೇ ಆದರೆ ಇದರ ಒಂದು ಮೂಲ ತತ್ವವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಛೇರ್‌ವೆನ್ ಮತ್ತು ಮಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯಾರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಛೇರ್‌ವೆನ್ ಮತ್ತು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೋ, ಅಂಥವರಿಗೆ ತಾವು ಡಿವೈಲಿಬರೈ ಎಂಬ ತಕ್ಕಂಥ ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಇವರುಗಳು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದೆಂದು ಡಿಬಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಕಾಶೂನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಲಾಭ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಧೋಳನದಲ್ಲಿ ೩೫-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಧೋಳನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಏನೋ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸಹ ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜನರನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಧೋಳನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಬಹಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಆರು ವರ್ಷ ದಿಂದಿರುವುದನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಏಕೆ ಬೇಕು? ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ದಿವಾಳಿ ತೆಗೆಯುವ ಜನರು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು 'ಸಿ' ಕ್ಲಾಸ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಮಯ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೊಸೈಟಿಯ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆರಾಮವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೯ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಿಗಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಸಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಿ ಅಂಥವರು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲು ನಾ-ಲಾಯಕ್ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಧೋಳನ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಧೋಳನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಕ್ತಾ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಏನು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿದ್ದಾರೋ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೂ ಸಹ ಪಂದಿಸಿ. ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಾಗನಗೌಡ.-(ಕೆರೆಗೋಡು).—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲನೇ ಸಲ, ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು

ಕ್ಯಾಸ್ ಬೈ ಕ್ಯಾಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲವ್ವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಬಿಲ್ಡ್‌ಆಪ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್‌ವಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಲೀಡರ್‌ ಶಿಪ್ ಬಿಲ್ಡ್‌ಆಪ್ ಆಗದೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಪಕ್ಷದ ಜನರು ಮಾತ್ರ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾನವರಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದಂಥ ಶಾಸಕರುಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂ ಏಕತ್ತು ಪೈಸೆ ಟಿ. ಎ. ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕರ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಎರಡರಷ್ಟು ದರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟೆಟ್ ಲುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರ ಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

೧೦-೩೦ ಎ. ಎಂ.

ಅದೇರೀತಿ ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೩ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದು ತೋಡಾಳುಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಇರತಕ್ಕಂಥವನ್ನು ಒಂದು ಟರ್ಮ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಯಾಸ್ ರರಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ೬ ವರ್ಷವೆಂದು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ೬ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ೧೦-೨ ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ೬ ವರ್ಷ ಇತ್ತು, ಈಗ ೩ ವರ್ಷವಾದ ನಂತರ ಬರಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ೬ ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಪರ್‌ಟನಿಟೀಸ್ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ೬ ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮತಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿ, ಬಹಳ ತುರ್ತಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿನಗಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿ. ತಾವು ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಯರ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಮೂರಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. In the amendment of section 2, it is stated that "Co-operative year" means the year ending with the thirtieth day of June or in the case of any co-operative society or class of Co-operative societies the accounts of which are made up to any other date, with the previous sanction of the Registrar, the year ending with

such date. ಇದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. Normally the year ending for the co-operative societies is June 30th. But of some other societies, it could be a different date. This is technically morally not correct. ಇದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಬಹುದು, ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವುಂಟು. ಕೆಲವರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಯರ್ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು. ಅಂತ ಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿಕ್ಟ್‌ ಮಾಡುವ ಕೊಟ್ಟು They must fall in line with the accounting year, ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್‌ ಇಯರ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಪವರ್ಸ್ ಇದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿನುಗುಣವಾಗಿವೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪವರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಪವರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಪೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗುತ್ತದೆ ನೋ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಪರ್ಮಾನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನಾನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪವರ್ಸ್, ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಬೈಲಾ ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ ಅದೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಬೈಲಾ ದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಬೈಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅದರ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ಫೈನಲ್. In Clause 4, Amendment of section 12(6), it is stated: "Is such amendment is not made by the co-operative society within the time specified in the said order, notwithstanding anything contained in the Act, the Registrar may, after giving the co-operative society an opportunity of being heard, register the said amendment and forward a copy thereof to the co-operative society along with a certificate signed by him which shall be conclusive evidence that the amendment has been duly registered." ಎಂದು ಕ್ಲಾಸ್ 12(6)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸರಿಯೇ ಎನಕು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೇನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ You must persuade the Co-operative societies to being an amendment so that it is in line with the interest of the society and its members. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ವೇದವಾಕ್ಯ ಅಂದರೆ, ಬ್ಯುರೋಕ್ರಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ (3) ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 20, ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಕೇಳುವವನಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಹಲವಾರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಯಾರು ಡಿಫಾರ್ಮಿಂಗ್‌ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಫೋಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅರ್ಥ ಏನು? 30(2) ಸೆಕ್ಷನ್ 20 ಪರ್ಟಿ 1, 30 ಪರ್ಟಿ 1 ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಡಿಫಾರ್ಮಿಂಗ್. ಅವರಿಗೂ ಫೋಟು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನು

ವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಅರ್ಥ ಏನು? ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ You are perpetuating the defaulting members ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಪರ್‌ಪೆಕ್ಯುಯೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂಟು ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಾದರೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಬರುವಾಗ ಇದನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, not for individuals.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Defaulting societies consist of these people and individual members constitute these societies and these individual members will have to run the societies properly. ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ವರದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಇರೆಗ್ಯೂಲಾರಿಟೀಸ್, ಮಾಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸಿಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏಕೆ ಇರಕೂಡದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ “Six consecutive years” ಇರುವುದನ್ನು “Six years either consecutively or intermittently” ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಬಂದಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಜನ ಇದಕ್ಕೆ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ವುಮನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ ೨೦೧ನಿದೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಸ್ಟಾಗ್ನಾಂಟ್‌ವಾದ ಅಂಶ. ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿರಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್, ಫೈನಾ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಡೆಯದಾಗಿ, In Clause 127(A)—Employees of Co-operative societies to the public servants, it is stated “Every employees of a co-operative society including sale and recovery officers shall be deemed to be public servants within the meaning of section 21 of the Indian Penal code.” ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಇದು ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಫಿನಿಷನ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೦೧ರಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೦೧ರಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ನೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಅಂತ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—That is a different matter.....

SRI M. S. KRISHNAN.—That is the question. The problem involved here is, can all the employees of the cooperative societies be considered as public servants. I don't think it is correct.

As a result of this the rights of the employees are sought to be curtailed. The cooperative employees have got a movement. ಈ ಪೂತ್ರಿನ ದಿವಸ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬರೇ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಸಾಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ನಮಗೆ ಪ್ಯೂಟಿಕ್ಷನ್ ಬೇಕು, ನಮಗೇನಾದರೂ ಪ್ಯೂಟಿಕ್ಷನ್ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ವಸೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಕತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಿಗೆ ಜಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ Then we thought that they should be protected, That is why I have brought this clause.

SRI M. S. KRISHNAN.—I am glad that we gave the explanation. If it is the question of protecting the public servant from being assaulted, it is alright. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. But there is a bigger connotation for them. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ಯೂಟಿಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಬರದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೋರ್ಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳಂಕ ಬಂದುತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯ ಇಂಡಿಜನಿಯಲ್ ಆಗಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾವಣಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆತನು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗಬಹುದು ಅಂತಲೂ ಇದೆ, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಸಹ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವಂಟು ದಲ್ಲಾಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ವಂಟು ದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ವಂಟು ದಲ್ಲಾಗಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಯರ್ ಎಂಡಿಂಗ್ ಜೂನ್. ಆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಗೋ ತನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಗೋ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಡೈರಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಬಂದನಂತರ ಮತ್ತೆ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ (೨೯) (೨)ಯನ್ನು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೂರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವನು ಶೂರಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಓಟು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆತನು ಓಟು ಕೊಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಆಫೀಸ್ ಬೇರೂರಿಸಿ ವರ್ಷ ಇದ್ದುದನ್ನು 3 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎರಡು ಟರ್ಮ್ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು, ಎರಡನೇ ಟರ್ಮ್ ಆದನಂತರ ಮೂರನೇ ಟರ್ಮ್‌ಗೆ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆ, ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನೀವೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನ ಕೂಡ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಮತ್ತೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಸಹ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ 3 ನೇಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಆದರೆ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಿ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ೧೦೬ ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಾರೋಯರ್ಸ್ ನಾನ್ ಬಾರೋಯರ್ಸ್ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾರೋಯರ್ಸ್ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಬಾರೋಯರ್ಸ್ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ರಿಸ್ಪಾನ್ ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ೯ ಸ್ಥಾನವೆಂದು, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಬಾರೋಯರ್ಸ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಡವಾದವರನ್ನು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ತಾವು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ವಿಷಯ, ಇದರ ಅನುಭವ ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾನೇನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ, ಹೋಬಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಅಂತ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಯಾರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ. ನಿಮ್ಮ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಯಾರು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸೂಚಿತಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಓಟಿನ ಹಕ್ಕಿಗೋಸ್ಕರ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕಿಗೋಸ್ಕರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು

ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಟಿಂಗ್ ಉದ್ದೇಶ ಕ್ಯೋಸ್ತರ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಬೇರೆಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದುರುದಿಟ್ಟು ಪೂರ್ವಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈ ಆದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದೆ. ನಾವೇ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಲ ಬಾಕಿಗೆಡಿಸ್ತರ ಅಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಸೊಸೈಟಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ಶಿ—ಒಪರ್ಷ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ನೀವೇನು ಈ ಪ್ರಗತಿಪರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಪೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಈಗಾಲೇ ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ತಮಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ನಾವೂ ನೀವೂ ಜೇಂಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಕಾನೂನು ತಂದರೂ ಜೇಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಂಡಲೆ ಕೆಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರೆ, ಅವರು ರಂಗೋಲೆ ಕೆಳಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮಾರಾಂತದ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಬರ್ಸ್ ಏನು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗಲ್ಲ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬ್ಯಾನ್ಕಾಸನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜರಿಗೆ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದ ರೀತಿ ಅಪೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಏನು ನೀವು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿತವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದಾವೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಕ್ಯೋಸ್ತರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಶಿಪ್‌ಗೋಸ್ತರ, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶಿಪ್‌ಗೋಸ್ತರ, ೧೦-೧೫ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು, ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಮಾಡಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸದಸಲ ಅಪೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಾಗ ನಾನು ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೈರೋಟ್ ಮೊದಲೇ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೈಡ್ಲಾಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ೨೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿದ್ದರೆ ೨೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನೂ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ರಿಕವರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದೀರಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿರಲಿ, ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಷ್ಟದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯರ ಸ್ಥಳ ಮದೋ, ಶುಗರ್‌ಕೇಡ್ ಗ್ರೇಯರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮದೋ, ಹಣ್ಣು ಹುಳುಕು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮದೋ, ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಜನಗಳ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳೋಸ್ತರ ಇರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಸುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋನ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿತಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಇೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಏನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಏನು ಇದನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇರಬಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಷನ್ ಸೇರುವುದರೊಳಗೆ ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರ ಇದೆ. ತಾವು ಏನು ಪ್ರಗತಿಪರ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡುಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರೆ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರನ್ನೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತೂಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಆ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರವನ್ನೂ ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಅದರ ಇವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ತಮಗೆ ಇದೆ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಹಾದೇವ್ ಅವರ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ನಾವು ಅವರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿ, ಒಂದೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಕಿಯವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಾದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಅವನ ಹೇವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನೇ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಿಸ್ ಮಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ, ಯಾವ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಕಪರಿಗೆಲ್ಲಾ ದಂಡ ಹಾಕುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಪೈನ್ ಯಾರು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಸಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಸಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೈ ತತ್ತರಿಸಬೇಕು ಮೂರನೇ ಸಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಡಿಡಿಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಶಾಮಿಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಕೂಡಾ, ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು. ಕಮಿಟಿ ಏನಿವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಮಿಟಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮೆಂಬರ್, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ವೈಸ್‌ಚೇರ್ಮನ್ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ? ಅವರೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ಆದುದರಿಂದ ಕಮಿಟಿ ಮೇಲೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಶಾಲ್ವೂರಿಗೊಂದರಂತೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಕೂಡಾ ಅವರು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌

ಮಂಟ್ರಿ ತರಬೇತೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು, ಇವತ್ತಾದರೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸಾವು ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡಕೂಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ತಮಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವಂದಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

11-00 ಎ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್ ಪಾಟೀಲರ ಪರದಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯೂ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೮ (ಎ) ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸ್ (೨)ರಲ್ಲಿ

“Provided that where the committee of a co-operative society consists wholly of individual members there shall be reserved not less than one seat for Scheduled Castes and Scheduled Tribes and one seat for Women”.

ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಥವಾ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಡ್ ಅಂತ ಇದೆ.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—“Provided further that no such reservation shall be made if such society has no woman member or a member belonging to Scheduled Castes or Scheduled Tribes as the case may be.” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ? ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಹಾಗೂ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಕನಿಷ್ಠ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸೆರ್ವೇಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ; ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—A member belonging to Scheduled Castes or Scheduled Tribes... ಎಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಎಸ್.ಸಿ.ಗೆ, ಒಂದು ಎಸ್.ಟಿ.ಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರಲಿ ; ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಹದೇವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಡಿಫಾರ್ಟ್ ಆಗಲಾರದಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿರಲಿ. ಜಾಲಪ್ಪನವರಿರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಸ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ನಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಿಮೇಷನ್ ಬಂದಾಗ ಬಂದರಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ; ಒಂದೆ ಬಬ್ಬರು ಕೂಡ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರಲಿ ; ಕನಸೂಮಾರ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಇರಲಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೬ ವರ್ಷ ಮುಂಗಡ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಗ್ಯಾಪ್ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ; ಒಂದು ತಿಂಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ೭ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದೀರಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. Everybody has a fundamental right to contest the election. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಅರು ವರ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

“(2) in sub-section (2).—

(a) for the words “consecutively for a total period of six years or more”, the words “for a total period of six years or more either consecutively or intermittently” shall be substituted; and

(b) for the words “expiry of six years”, the words expiry of three years”, shall be substituted.”

ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವಿನಾದರೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಕಾಡನ್ ಆದರೆ ಪುನಃ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಬಹುದು ; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಲ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇವೆ ; ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನೇ ಬಂದರೆ ೬-೭ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೆ ; ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ ರಾಮದೇವ್.—ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬಹಳ ತರಾತುರಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಪರದಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋ-ಅಪರೇಟೀವ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ; ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೭ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದಾಗ ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನವರು ೬ ಕಡೆ ಗೆದ್ದರು. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಗೆದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೬-೭ ಜನ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಾತನಾಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿಗಳೇ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೩(ಎ) ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿವಿಜಿಯಲ್ ಶೇರು, ವ್ಯಾಲ್ಯುವನ್ನು ಫೆಡರಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೀಫಂಡ್ ಶೇರು ವ್ಯಾಲ್ಯುವನ್ನು ೧೧ ರೂ, ೫ ರೂ, ಅಥವಾ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಬೆಳ್ಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಹೆಚ್. ಪೆ. ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಖರ್ಗೆಯವರು ಎತ್ತಿದ ವಿಷಯ ಸೂಕ್ತ ವಾಗಿದೆ. ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ,

“Provided that where the committee of a co-operative society consists wholly or individual members...”

ಇದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ; ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ, ನಿನ್ನೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಲ್. ಶಿವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦ಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರಿಗೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡ ತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅವರು ಸಬ್ಸೈಡ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಏನು ಹಣವನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆಗದೇ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆರಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ೧ ತಿಂಗಳು, ೬ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಬ್ಸೈಡ್ ಹಣವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರಿಗೆ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ; ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ಲಾಸ್ ಅಕೌಂಟ್‌ನ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ಶೀಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯಾದರೂ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ೨ ½ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಿದ್ದು ಅವರು ಸಹ ಏನಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾಗಲಾ ಸಹ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ (ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತಿತರ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಸಹ ಒಹುತೇಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಪ್ರೈಮೈಸ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಅಭಿವಿಶಲದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಾನ್ಯ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿರತವರು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದವರು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಜಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಹ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಯರ್ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಡಿಕೆ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಾವು ಏನು ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಶೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಸೇರಿ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಆರೋಟೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಕೆಪಾಟಿಟಿ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೇರ್

ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೋಸೈಟಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ reservation of backward and minorities to be provided ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆ ತರುವಾಗ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಯವರು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ೯ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ. — ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಏಕೆ, ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗಲೇ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ. ಅದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ. — ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯಾಗಿ ತಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚೌಡಯ್ಯನವರನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ. ಆದರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪೌಲಿಟಿಕಲ್ ಡಿಟೆಷನ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಆ ಮೇಲೆ ಅಡಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಅಡಿಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಿಟ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ದಡಾ. ತೀರ್ಪುಗೊಡುವವರು ಅಡಿಟ್ ೬-೭ ಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಆನಂದ ರಾಯರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಬೈಲಾ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಳಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರನ್ನು ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿದ್ದೆ ಆಗ ಅವರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಆಪೇಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಹ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂಧು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲೂ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪವರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦(ಎ)ನಲ್ಲಿ ಏಮ್ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಅಪ್ಪೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸೈಸಿಫಿಕಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦ ಎ ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. If it is not stipulated in the legislation then they need not give licence. ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಸಂತೋಷ ಜಾಮೀನು ದಾರರು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲೇಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಮೀನು ದಾರರನ್ನು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಣವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೂ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. We will treat him as default only for the purpose of voting.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್. — ಒಟಿಂಗ್ ರೈಟ್ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ರಿಕಮೆಂಡ್‌ಯೂಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು. It will be awkward. If he becomes director. Tomorrow he may press for writting of the dues and other things if he is in the management.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇದು ರೀಸನೇಬಲ್. ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವಾರ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದರೆ He shall not be given voting power.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಚಾರ್ಜ್.—ಅವಾರ್ಡ್ ಆದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಂಗ್ ರೈಟ್ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ಒಟ್ಟಿಂಗ್ ರೈಟ್ ಕೊಡಲು ಅವರನ್ನು ಕಂಟಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಂಗೊಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕಂಟಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಎರಡೂ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಚಾರ್ಜ್.—ರಿಕವರಿ ಡ್ಯೂಸ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಆದವರಿಗೆ ಎರಡೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟಿಂಗ್ ರೈಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕಂಟಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎಂಡನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ, Just because he has become a surly if he is not allowed to borrow then there is no meaning. ಇವರಿಂದ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೀಡಿಮ್-ಲೆಫ್ಟರ್ಲಿ ಚೆನುವಣಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಚೆನುವಣಿ ಆಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅನಂದರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಚೆನುವಣಿ ಆಗಿದ್ದರೆ 3 ವರ್ಷ ಕಂಟಿಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ It involves lot of expenditure. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮುಗಿದಿದೆ. ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮುಗಿದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಈಗ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಚೆನುವಣಿ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Disqualification of office-bearers. ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಮೇಲೆ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್‌ಗೆ ೪ ವರ್ಷ ಇರಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಆಗಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ They will not be eligible to contest. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇರುವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇರ:ವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಸೈನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು, ಇಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಿಕ್ಕವರೂ ಹೀಗೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಅದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಯಾರೇ ಇರಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎರುತ್ತದೆ. ಈ ೪ ವರ್ಷ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೂ ನಿಲ್ಲಿಕೊಡದು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿ ಯಾದಂಥ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಯೋಚನೆ

ಮಾಡಿ, ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಂಟ್ರಿರ್ ಬಾಡಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾಲಮೃತ್ಯು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಟಿಂಗ್ಸ್ ಆದಾಗ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ತ : ಪೈ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಸಹಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಕರ್ಕಿ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಓಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ೫ ಜನರು ಪರವಾಗಿ ಮತ ಹಾಕಿದರೆ, ೪ ಜನ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ೪ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. It is not responsibility by vote. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇರುವುದಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. It is recorded in the minute books.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ೯-೧೧ ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕನ್ನಡರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ನಿಮಗೂ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡಿಜೆಸ್ಟಾರ್, ಜಾಂಟ್‌ಡಿಜೆಸ್ಟಾರ್ ಅವರ ಕೇಡರನೊಳಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ, ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಓನಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೩ ವರ್ಷ ಇದ್ದರೆ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. We have enhanced it. We have already issued administrative directions to them. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಹೈಯರ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ he is also liable for penalty. ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಕೊಪ್ಪದರವರ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಯೋಡಾಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯವಿಗೌಡರು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಂಟ್ ಸೋಸೈಟೀಸ್ ಫೇರ್ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಯವರು ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ಥರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅವರು ೬ ವರ್ಷ ಟರ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಫೇರ್ ಕ್ಯಾಟಿಲರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೧೧-೩೦ ಎ. ಎ.

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ೬ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸಕರಾಗಿರುವವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕರೇ ಆಗಿರಲಿ. ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಒಂದೇ ದಿವಸ ೨ ಸಾವಿರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅದು ಚುನಾವಣೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ೨ ಸಾವಿರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇದನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚಾರ್ಜಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸೆಸ್ಟೆಟಿಗಳಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ೩ ಸಾವಿರ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸದನದಲ್ಲೇರಬ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬರೇ ಇರಬಾರದು, ಹೊಸ ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ಹೊಸಬರುಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ತರಹ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ರಾಜ್ಯ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಬಂದುಳಿದವನು. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲರೂ ಬೇರೆಯವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೬ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವಾದರೂ ಹೊಸಬರು ಬರ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು. ೬ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅಂತಹವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು ಅಂತ ಇದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ೩ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ. ೬ ವರ್ಷ ಅಂತ ಇರುವುದರಿಂದ ೫ ವರ್ಷ ೧೦ ತಿಂಗಳು ಇದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ನಿಲ್ಲುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ತಪ್ಪುಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವುಗಳಲ್ಲರೂ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ರಿಕ್ಟೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಅಂತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಡೆ ಯವರು ಹೇಳಿದಾರೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನೇ ಸಂಧಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ನಾಗಸಗೌಡರು ಟಿ.ಎ.ಡಿ.ಎ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಸದ ತತ್ಪರ; ನಾಗಸಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನೂ ಪನ್ನೆ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ? ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕಥೆಯೇ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ತಿರುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹದೇವ್‌ರವರು ಬದಲೆ ಅನುಭವಸ್ಥರು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ — ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಆದರೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಬದ ಮೇಲೆ ೪ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸದೇ ಒಂದೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿಗೆ ಕೈ ಕಳ್ಳರಿಸುವುದು. ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇರಾನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಸಂಧಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಡೆ ರಾಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತರವಾದುದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಪನ್ನೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳ್ಳಗಿ ನಿಂಬ ಸಂಜಯವರವಿಗೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದು ರೀಮಾರ್ಕ್‌ನನ್ನು ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕುರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಈವರೆಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಬರಬೇಕು ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾಪತ್ರಯ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಣಿತರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಡೆ ರಾಯವರೊಡನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಫೆಡರೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನ ಹಾಗೂ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆರಿಜನರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಗ್ನೇಶ್‌ವರರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿರುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಜನರನ್ನೂ ಹೆರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರನ್ನೂ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಹಾಕಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ತಾಪತ್ರಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್‌ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬರದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆದರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವಂತಹ ರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ನನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತಾ, ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Karnataka Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1984 be taken into consideration.”

The motion was adopted

Clause by clause consideration clauses 2 to 4

MR. DEPUTY SPEAKER.—As there are no amendments to Clauses 2 to 4, both inclusive, I will put Clauses 2 to 4 both inclusive to the vote of the House.

The question is:

“That Clauses 2 to 4, both inclusive, do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and clauses 2 to 4, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSE 5

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is an Amendment to Clause 5 by Sri K.G. Maheswarappa. The Hon'ble Member may please move his amendment.

SRI K.G. MAHESWARAPPA.—I beg to move the following amendment to Clause 5:

“That in sub-clause (1) after item (a-i), the following item shall be inserted, namely:

“(a-ii) members admitted as per Section 16(c-1) (c-2), (d) and (e) who are defaulters.”

The question was proposed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Member may also explain if

SRI K.G. MAHESHWARAPPA.—The object of this amendment is to include certain categories of members which have left out earlier.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That in sub-clause (1) after item (a-i), the following item shall be inserted, namely :

(a-ii) members admitted as per Section 16 (a-1), (c-2), (d) and (e) who are defaulters do stand part of the Bill.”

The amendment was adopted

CLAUSE 5 AS AMENDED

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is ;

“That Clause 5, as amended, do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and clause 5, as amended, was added to the Bill.

AMENDMENT TO CLAUSE 6

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is an amendment to Clause 6 by Sri K.G. Maheswarappa. He may move his amendment.

SRI K.G. MAHESHWARAPPA.—I beg to move the following amendment to Clause 6 ;—

“That in sub-section (1) of Section 23A. after the word “co-operative society” the words “the principal object of which is to advance agricultural loans” shall be inserted.”

The Question was proposed

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಅದ್ವೈತವಾದಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ .....

I am agreeable to this amendment.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is ;

“That in sub-section (1) of Section 23A. after the word “co-operative society” the words “the principal object of which is to advance agricultural loans” shall be inserted.”

The Amendment was adopted

Clause 6 as amended

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is ;

“That Clause 6, as amended, do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and clause 6 as amended was added to the Bill.

Amendment to Clause 7

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is an amendment to Clause 7 by Sri M.P. Karki and Sri K.G. Maheswarappa. Sri Karki may move his amendment.

SRI M.P. KARKI.—I beg to move the following amendment to Clause 7;—

“That the following proviso and sub-items (a) and (b) shall be inserted after sub-clause (4)

“provided and notwithstanding anything contained in this Act or rules made thereunder,

(a) The nominees of the Government shall have no power to vote in the election of the Office bearers and they shall not hold any office in that Co-operative.

(b) The election for the office-bearers shall be by ballot.”

The question was proposed

SRI M. P. KARKI.—Sir, it is a non-controversial amendment. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದ ಬದ್ಧತೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸೋಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೬ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಸಿ ಬಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ಜನ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಸೋತಂಥ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸೋತಂಥವನೇ ಏನು ನಾಮ ಕರಣ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಇದು ಜನತಂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ನನ್ನ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI R. L. JALAPPA.—Regarding his amendment (a) i.e., the nominees of the Government shall have no power to vote in the election of the office-bearers and they shall not hold any office in that Co-operative”, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್ ತಂದಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ,

Regarding (b) of his amendment i.e., “The election for the office-bearers shall be by ballot”, I am agreeable to it. I will not accept (a) but I will accept (b) of Dr. M. p. Karki's amendment

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಕರ್ಕೆ.—ಇದು ಜನತಂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್ ತರುವವರೆಗೂ ಕಾಯಿಲೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will put the amendment of Dr. M.p. Karki to the vote of the House.

The question is.

“That the following proviso and sub-items (a) and (b) shall be inserted after sub-clause (4)

“provided and not with standing anything contained in this act or rules made there under

(a) The nominees of the Government shall have no power to vote in the election of the office-bearers and they shall not hold any office in that Co-operative.

(b) The election for the office-bearers shall be by bollot.”
The Amendment in respect of Sub-clause (4) (a) was negatived and amendment in respect of Sub-clause (4) (b) was adopted. and added to the bill

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now Sri K. G. Maheswarappa to move his amendment to Clause 7.

SRI K. G. MAHESHWARAPPA.—I beg to move.

“That in sub-section (1) of Section 28A at page 4, line 5, for the words “for under this Act” the words” this Act, the Rules and the bye-laws” shall be substituted.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—The amendment was proposed.

SRI R. L. JALAPPA.—I will accept this amendment.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is.

“That in sub-section (1) of Section 28A, at page 4 line 5, for the words” or under this Act,“ the words” this Act, the Rules and the Bye-laws shall be substituted..

The amendment was adopted

Clause 7 As Amended

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is

“That Clause 7 as amended do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 7 as amended was added to the bill

Amendment to Clause 8

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is an Amendment to Clause 8 by Sri Mallara Gowda Patil and Sri H. Nagangowda they move the amendment.

SRI MALLARA GOWADA PATIL.— I beg to move the following amendment to Clause 8.—

“That in sub-clause (b) after the first proviso, the following second proviso shall be added.

“Provided further that no member who has been a member of the committee for twelve years continuously or intermittently shall be eligible to continue as member in any Society.”

The question was proposed

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Mallara Gowda Patil may explain.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬಹುದಾಗಿದೆ ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಕೆಲವರು ೩೦-೪೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಚೀಫ್‌ಮ್ಯಾನ್, ವೈಸ್, ಚೀಫ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಆಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will put the amendment moved by Sri Mallara Gowda Patil to the vote of the House. The question is

“In sub-clause (b) after the first proviso, the following second proviso shall be added.

“Provided further that no member who has been a member of the committee for twelve years continuously, or intermittently shall be eligible to continue as Member in any society.”

The Amendment was Negatived

Clause 8

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is.

“That Clause 8 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and Clause 8 was added to the Bill.

Amendment to Clause 9

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is an amendment to clause 9 by SRI Mallara Gowda Patil and Sri H. Nagan Gowda. They may move the amendment.

SRI H. NAGAN GOWDA.—I beg to move the following amendment

“That sub-clause (2) (b) shall be deleted.”

The question was proposed

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯು—ತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿನಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಈರ್ಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈರ್ಲ್ಡ್ ಆಗುವಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೇನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನೆಲ್ಲ ಕರೆಸಿ ಮಿಲಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್ ತರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೆ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತರೋಣ ಈಗ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ರಿಶೇ ತಾರೀಖು ಫೆಬ್ರವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಂದ ಅಂಕಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಜಾಕಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಾದರೆ ನಾವು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ

Clause 9

MR. DEPUTY SPEAKER.—As the hon. Member has withdrawn the amendments, I will now put clause 9 to vote. The question is,—

“That Clause 9 do stand part of the Bill”

The Motion was adopted and Clause 9 was added to the Bill

Clause 10 to 24

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is,—

“That Clauses 10 to 24 both inclusive do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted

Clauses 10 to 24 both inclusive were added to the Bill

Clause 1 etc.,

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is.—

“That Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted

And Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting formula were added to the Bill.

MOTION TO PASS

SRI R. L. JALAPPA (Minister for Co-operation).—Sir, I beg to move.—

“That the Karnataka Co-operative Societies (amendment) Bill 1984, as amended be passed”.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is.—

“That the Karnataka Co-operative Societies (Amendment) Bill 1984, as amended be passed”.

The Motion was adopted and the Bill was passed

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು

ಬೇಡಿಕೆ ನಂ. ೩೨ — ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ

.. ೩೩ — ನೀರಾವರಿ, ಜಲಸಂಚಾರ

ಒಳ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಗಳು

.. ೪೨ — ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ (ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ)

.. ೪೩ — ಕಟ್ಟಡಗಳು

.. ೪೪ — ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇತುವೆಗಳು

.. ೪೫ — ರೇವು ಹಾಗೂ ಜಲಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೨, ೩೩, ೪೨, ೪೩, ೪೪ ಮತ್ತು ೪೫ನ್ನು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. All the Demands are before the House. The Discussion will conclude at 5-00 P.M. today and the reply of the hon. Minister will start tomorrow. Now, Sri Vodeyaraj will initiate the debate.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬೇಡಿಕೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು? ದಯಮಾಡಿ ನವಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

† ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್ (ಕವಲಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಯಾವರೀತಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿರುವೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು.